

Mi baja a leandernek?

A LEANDER MEDITERRÁN NÖVÉNY, JÓL TŰRI A SZÁRAZSÁGOT ÉS A MELEGET. VISZONYLAG JÓ KEZELHETŐSÉGE MIATT HAZÁNKBAN EGÉSZEN ELTERJEDT, DE EGÉSZSÉGÉNEK MEGŐRZÉSÉHEZ ÉS FOLYAMATOS VIRÁGZÁSÁHOZ FONTOS, HOGY MEGÓVJUK A KÜLÖNBÖZŐ KÁRTEVŐKTŐL ÉS KÓROKOZÓKTÓL, VALAMINT ADJUNK ELÉG VIZET ÉS TÁPLÁLÉKOT A NÖVÉNYEKNEK. TÉLEN FAGYMENTES HELYEN KELL TARTANI.

DR. MIKULÁS JÓZSEF

A leander tudományos neve *Nerium oleander*, magyar neve babérrózsa, de a legtöbben csak leander néven ismerik. A meténgfélék családjába tartozik. Körülbelül 3 m magasra növő örökzöld cserje. Sötétzöld levelei 10–15 cm hosszúak, bőrneműek, illatos, ötszirmú, színes virágai az ágak csúcsán nyílnak júniustól szeptemberig. Vigyázat, a növény mérgező, de csak ránk, számos rovarkártevője van.

Takácsatka

A közönséges takácsatkák (*Tetranychus urticae*) szívogatásának hatására a növény a klorofillvesztése miatt nem tud elég tápanyagot termelni, intenzíven párologtat, ezért hajtásai torzulnak, végül elhal.

A takácsatkák tömeges szívogatásukkal legyengítik a növényt. A károsított levelek az atkák tipikus kártételét mutatják, az ezüstös elszíneződést. Az

időben elvégzett védekezés nélkül károsításuk egyre nő, amit még látványosabbá tesz az állatkák által termelt pókhálószerű szövedékek.

Takácsatka szívásnyomai és szövedéke

A közönséges takácsatka soktápnövényű kártevő, más növényre átvjuttat azokat is károsítja. Több száz tápnövénye van. Nagyon sok nemzedéke alakul ki, a fertőzött növényen egyszerre megtalálhatjuk az

atkáknak különböző fejlődési alakjait, tojásokat, lárvákat és kifejlett alakokat.

Az első takácsatkatelepek megjelenésekor végzett atkaölő szeres permetezés a leghatékonyabb, nem szabad megvárni a tömeges felszaporodását. Nagyon fontos, hogy apró cseppeket képző permetezőgéppel permetezzünk, a szereket pedig váltogatni kell, hogy minden fejlődési alakot elpusztítsunk. Használható készítmények: Sanmite 10 SC (14 ml/10 l), Zoom 11 SC (5 ml/10 l), Nissorun 10 WP (4-8 g/10 l), Vertimec Pro (10-15 ml/10 l). Ügyelni kell arra, hogy a levélzet mindkét oldalát érje a permetlé. Rezisztencia kialakulása miatt az atkaölő szereket évenként csak meghatározott alkalommal engedélyezett felhasználni. A leander viaszos levélfelülete miatt mindenképpen használjunk tapadásfokozót is. Mielőtt a telelőhelyre vinnénk a leandert, mentesíteni kel a takácsatkáktól, különben betegebben hozzuk ki a tárolóhelyről, mint ahogy

HERBÁCIÓ MAGAZIN

Rendelje meg a Herbáció magazint egy évre (megjelenik évszakonként) mindössze 1680 forintért! Előfizethető bármelyik postán, vagy

hívja a 06 30 437 8900 telefonszámot, vagy küldje el nevét, címét a nzr@herbacio.hu emailcíme.

Herbáció: kozmetikumok, népi gyógyreceptek, különleges ételek, italok, elixírek, tartósítványok: növényekből házilag...
levendula virágvíz, ehető levelek, cider készítése, gyömbérvóráz, répalevél pesto, dinnyehéj savanyúság, gyógynövényes fűszervajak, rovarűző spray készítése, füstölt szalmával érelet ecet...

Megjelent a Herbáció magazin legújabb, 60. száma, kapható az újságárusoknál.

www.herbacio.hu Tel.: 0630 437 8900 nzr@herbacio.hu

Hajtástorzulás következhet be az atkák károsítása miatt

bevittük. Gyengébb fertőzésnél az olajtartalmú szerek is felhasználhatók (Biola-plant, Biofilm, Vegesol eReS, Vektafid A).

Pajzstetű

A kagylós pajzstetvek családjába tartozó leander pajzstetű (*Aspidiotus nerii*) a leander igen kellemetlen kártevője. Melegigényes faj, hideg, kedvezőtlen

Melegigényes kártevő a leander pajzstetű

körülmények között elpusztul. Legtöbbször a levél felszíni oldalán vehetjük észre sok apró, fehér körröcske formájában, azonban súlyosabb esetben az ágakon, hajtásokon is megtelepedhet. Szívogatásának hatására a növény legyengül. A pajzstetvek szaporodása feltűnően nagymértékű. Már a fiatal lárvák is kárt tesznek. A leveleken és a növény egyéb zöld részein világos szívásfoltokat okoznak. A pajzstetvek a leandert bepiszkítják, elcsúfítják, a kiválasztott mézharmatra korompenész telepszik, a nedvszívás következtében pedig a leander növekedése leáll. A pajzsok alatt lévő pajzstetűlárvák biztosítják a további fertőzést.

A pajzstetvektől nem könnyű megszabadulni. Gondos és többszöri permetezéssel pusztíthatjuk el ezeket a kártevőket. Érdemes akár hetente ismételni a kezelést. A védekezést megnehezíti az állat testén található kemény pajzs. A pajzstetvek ellen kizárólag az olajos lemosó jellegű permetezés a hatásos megoldás. Súlyos fertőzés esetén az idősebb telepeket puha kefével és szappanos vízzel eltávolíthatjuk.

Vegyszeres védekezésre az Admiral 10 EC (10 ml/10 l), Mospilan 20 SG (2,5 g/10 l), Actara 240 SC (2,5-4 ml/10 l) ajánlott. A lemosó permetezésre az Olajos Rézkén SE, illetve a Vektafid R nevű készítmények alkalmasak, amelyek egyúttal gombaölő hatással is rendelkeznek. A növényvédő szer kijuttatása során törekedni kell a nagy lémenyiség használatára, ugyanis csak akkor hat igazán az olajos folyadék, ha teljesen befedjük vele a kártevőket.

Levéltetvek

A levéltetvek sok növényen szívogatnak, sajnos a leander sem kivétel. A levéltetvek a takácsatkáknál valamivel nagyobb, zöldes/sárgás színű állatok, növényi nedvekkel táplálkoznak, amit megemésztve mézharmatot ürítenek a levél felületére. Ezen a ragacsos ürületen később megtelepszik a korompenész gomba, ami fekete bevonatot képez a zöld növényi felszínen, gátolva ezzel a fotoszintézist.

A levéltetvek ellen a speciális levéltetűirtó szerek közé sorolható Teppeki 50 WG nevű

A levéltetvek a hajtásvégeken szivogatnak

készítmény használható (1,6 ml/10 l). Ezenkívül Mospilan, Decis Mega (2-4 ml/10 l), Actara 240 SC növényvédő szerekkel ajánlott permetezni.

Betegség és tápanyaghiány

A leander gombás megbetegedéseit több faj (*Ascochyta sp.*, *Verticillium sp.*) okozhatja. Általános jellemzőjük, hogy spóritóképleteik a hajtásokon jelennek meg, barnás, feketedő foltok formájában. Ezek a fertőző képletek a levelekre kerülve barnulást, levélsodródást,

Több gombafaj fertőzi a leandert

végül száradást okoznak. Gombaölő készítményekkel a teleltetés előtt védekezhetünk ellenük, hogy a növényvel együtt már ne vigyük be a kórokozót is. A gombaölő szerek közül a Rézoxiklorid 50 WP és a ciprodinil hatóanyagú készítmények javasoltak.

Sárgulást okoz a tápanyaghiány

Kinőtte a cserepét ez a növény

A gombás betegségen kívül a leander levelein is megjelennek a tápanyaghiány tünetei. A növény alsó levelei sárgulnak, majd lehullanak. Ilyenkor vízben oldott tápanyagot (pl. Volldünger Linz 14-7-21) kell adni a növényeknek, illetve nagyobb edénybe átültetni, ha kinőtte már a cserepet.